

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

27 вересня 2023 року

Засідання веде голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Радий вас всіх бачити. Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шановні колеги, сьогодні в порядку денному сім питань. Перше: про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки. Друге: про проект Закону про Державний бюджет України на 2024 рік. Третє: про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, при закінченні навчальних закладів. Четверте: про доповнення Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій від 01.09.2023 року про затвердження складу робочої групи для підготовки проекту Закону про дошкільну освіту до другого читання. П'яте: про внесення змін до порівняльної таблиці проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо обов'язкових результатів навчання. Шосте: про затвердження висновку Комітету до проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо обов'язкових результатів навчання. Сьоме: "Різне".

Шановні колеги, чи є доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Дякую.

Якщо немає, то прошу проголосувати. Хто за порядок денний?

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто утримався? Проти? Немає. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до першого пункту порядку денного. Пункт перший: про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки (реєстраційний номер 9601). Доповідачем є голова комітету, співдоповідачами є Ольга Володимирівна Коваль і Юлія Миколаївна Гришина.

Отже, шановні колеги, раз мені випала честь представити цей проект закону, хочу зауважити, що ми його дуже ґрунтовно пройшли на засіданні підкомітету. Основні ідеї цього закону наступні.

Передаються повноваження щодо здійснення ліцензування освітньої діяльності у сфері професійної, професійно-технічної, фахової передвищої, вищої освіти та заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог ліцензійних умов від центрального органу виконавчої влади в сфері освіти і науки до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Також надаються повноваження вченим радам в закладі вищої освіти затверджувати положення про присвоєння, позбавлення вчених звань професора, доцента та старшого дослідника закладів вищої освіти наукових установ, присвоєння, позбавлення вчених звань професора, доцента та старшого дослідника. А також питання щодо функціонування Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають навчатися в закладах фахової передвищої і вищої освіти,

Отже, шановні колеги, це коротко про закон. Я, з вашого дозволу, передам слово Ользі Володимирівні Коваль – голові підкомітету. Ольга Володимирівна, будь ласка.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергій Віталійович.

Доброго дня, колеги! З вашого дозволу, я зачитаю висновки, які отримав наш комітет від установ та організацій. І розпочнемо ми зі висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради.

Фахівці ГНЕУ зазначають, що в законопроекті містяться положення, що є недостатньо чіткими і зрозумілими, а тому порушують певні принципи правової визначеності. Зокрема, фахівці звертають на нову редакцію, пункт 15 частина перша статті 13 Закону, що центральний орган виконавчої влади в сфері освіти, науки і... освіти і науки, вибачте, розглядає питання, пов'язані із присудженням та позбавленням наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, відповідно до законодавства.

З контексту цієї новели виглядає недостатньо визначеним формулювання: питання, пов'язані з присудженням та позбавленням наукових ступенів кандидата і доктора наук. Такі положення допускають довільне тлумачення, що призведе до формування суб'єктивних підходів щодо його змісту.

Наступне, що зазначає ГНЕУ. У законопроекті передбачається утворення та функціонування Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб, без громадянства, які бажають вступити до закладів професійної, професійно-технічної, фахової передвищої і вищої освіти в Україні. Водночас в ньому не визначається правова природа цієї Єдиної міжвідомчої інформаційної бази.

Окрім цього, ГНЕУ звертає увагу, що відповідно до частини першої та другої Закону України "Про освіту" в системі освіти функціонує інтегрована система, це наша система ЄДЕБО.

Також потребує удосконалення, на думку фахівців ГНЕУ, пропонується редакція частини четвертої статті 54 закону, відповідно до якої вчена рада закладу вищої освіти, наукової установи має право присвоїти вчені звання закладу вищої освіти, наукової установи за зверненнями закладів вищої освіти або наукових установ. Також забороняється встановлення плати за послуги, пов'язані з присвоєнням вчених звань. Як зазначають фахівці ГНЕУ, незрозуміло, які конкретно послуги маються на увазі.

ГНЕУ також звертає увагу, що згідно з новою редакцією частини першої статті 77 закону державний нагляд і контроль за дотриманням закладами вищої освіти всіх форм власності та сфери управління законодавства у сфері освіти і науки... (вибачте, чомусь назву комітету хочеться назвати) здійснює центральний орган виконавчої влади забезпечення якості освіти. Однак компетенція вказаного центрального органу виконавчої влади щодо порядку застосування державного нагляду та контролю в цій сфері не визначено. Таким чином може виникнути законодавча прогалина у врегулюванні зазначених питань.

Окрім того, до абзацу третього частини третьої статті 7 Закону "Про професійну (професійно-технічну) освіту", за змістом в яких у тексті вказаного виключається положення, згідно з яким центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері професійної і професійно-технічної освіти, здійснює ліцензування закладів професійної освіти на право здійснення освітньої діяльності, ліцензування підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності та підпорядкування на право здійснення професійного навчання. Адже таким чином в Законі про професійну освіту не буде врегульовано питання щодо ліцензування відповідних закладів, підприємств, установ та організацій.

Зазначене вище стосується також пропозицій позбавити Раду міністрів Автономної Республіки Крим, обласні Київську та Севастопольську міські державні адміністрації повноважень щодо проведення ліцензійної експертизи закладів професійної освіти.

Також в законопроекті пропонується доповнити частину першу статті 19 Закону України "Про Державну прикордонну службу України" новим пунктом, згідно якого Державна прикордонна служба здійснює надання центральному органу виконавчої влади у сфері освіти і науки відомості стосовно іноземців та осіб без громадянства, які перетинали державний кордон України, виїжджали або в'їжджали на тимчасово окуповану територію через кордон – через контрольні пункти в'їзду або виїзду. Таким чином, на думку ГНЕУ, спостерігається негативна тенденція вирішення окремих проблем відповідних правових відносин між двома державними органами безпосередньо в тексті спеціального закону.

На думку ГНЕУ, якщо існує необхідність законодавчого забезпечення отримання державними інституціями від прикордонної служби певної інформації, варто передбачити це у спеціальному законі. Також ГНЕУ зазначає, що є ряд положень, які потребують техніко-юридичного доопрацювання.

Міністерство освіти надало свій висновок. Сергію Віталійовичу, мені зачитати висновок чи передамо слово представнику міністерства?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна, я думаю, що можна коротко сказати просто про те, хто дав висновки і які вони по своїй суті, а все інше ми зараз передамо, звісно, поговоримо з міністерством по суті їх зауважень чи пропозицій.

КОВАЛЬ О.В. Добре. Тоді Міністерство освіти самостійно представить свої висновки.

Міністерство фінансів, якщо коротко, вважає, що законопроект потребує доопрацювання і потребує відповідних фінансово-економічних обґрунтувань.

Державна служба якості освіти, я думаю, також самостійно представить свою позицію. Бачу, присутній Ярослав Васильович.

Національна академія педагогічних наук у своєму висновку загалом підтримує законопроект і надає певні пропозиції до його змісту. Я не буду їх зачитувати, вони були розіслані всім на пошту для ознайомлення.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Я ніби бачу, є представник, але загалом підтримує запропоновані зміни, однак висловлює також певні пропозиції щодо вдосконалення законопроекту.

Державна прикордонна служба підтримує цей законопроект також із певними зауваженнями, що стосуються якраз конкретизації обміну інформації, яка передбачається даним законопроектом. Якщо коротко, це всі висновки, які ми отримали.

Також даний законопроект було розглянуто на спільному засіданні двох підкомітетів, підкомітету з питань професійно-технічної фахової передвищої та з питань вищої освіти. Ну, і обговоривши його з колегами, ми рекомендували даний законопроект прийняти комітетом за основу і рекомендувати відповідно його винести до зали Верховної Ради.

Дякую, Сергію Віталійовичу, я все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна. З вашого дозволу, передам слово представнику Міністерства освіти і науки України.

Пане Михайло, ви з нами на зв'язку, доброго дня. Розкажіть, будь ласка, яка ваша позиція міністерства по проекту Закону 9601.

ВИННИЦЬКИЙ М. Наша позиція, щоб дуже коротко сказати, Сергій Віталійович, дуже дякую всім депутатам, що розглядається сьогодні. Ми підтримуємо загалом законопроект, треба розуміти, що в нас є національна

антикорупційна програма, яка насправді вимагає від нас передачі функцій ліцензування від центрального органу виконавчої влади, який створює політику чи формує політику в освіті, до Державної служби якості. Відповідно тим було обумовлена перша частина законопроекту, яку ви сьогодні представляли.

А друге, стосовно вчених звань, загалом думка міністерства і загальна політика міністерства – це ...*(Не чути)* і поширення, і підкріплення автономії університетів. Відповідно ми вважаємо, що це якраз і є спосіб чи крок в сторону її підкріплення.

Я не знаю, чи потрібно, Сергій Віталійович, мені прокоментувати те, що написало Головне науково-експертне управління, я можу це відкоментувати також, але думаю, що, може, зараз не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає необхідності, пане Михайло.

ВИННИЦЬКИЙ М. Стосовно міжвідомчої бази, якщо є питання, я попрошу, якщо можна, мого колегу Дмитра Завгороднього сказати пару слів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Дмитре, будь ласка.

ЗАВГОРОДНІЙ Д.В. Так, ми розглядали варіант роботи всього процесу вступу іноземних абітурієнтів через Єдину державну базу з питань освіти. Проте вважаємо, стратегічно, що, по-перше, це стане тоді невід'ємною частиною цієї системи, яка і так достатньо велика, і призведе до, скажемо так, негативних наслідків по вартості її обслуговування і розвитку.

По-друге, ми розуміємо, що для масштабної роботи цієї системи нам потрібно буде зробити дуже багато інтеграцій з різними органами державної влади, в тому числі з МЗС, прикордонниками, МВС, СБУ і так далі, і нам значно буде легше не пов'язувати стратегію розвитку цієї системи і її бюджет з бюджетом ЄДЕБО, на який уже і так у нас фактично кожного року в десять разів більше бажань щось зробити і завдань, ніж фактично виділяється на це бюджет. Тобто ми б хотіли це бачити стратегічно як окрему систему, в іншому державному підприємстві технічного адміністратора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Дмитре.
Пане Михайло, хочете ще щось додати чи ні?

ВИННИЦЬКИЙ М. Якщо можна, я передав би слово на хвилиночку Олегу Ігоровичу, тому що в нього є документи. Якщо можна, Олег Ігорович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Олег Ігорович.

ШАРОВ О.І. Добрий день, шановні народні депутати України, шановні учасники засідання. Мова йде про пропозиції, які надіслало Міністерство

освіти і науки до законопроекту 9601. У цілому Міністерство освіти і науки підтримує цей законопроект, є декілька зауважень нормопроектувального характеру, які можуть бути враховані при підготовці до другого читання. Є також зауваження стосовно необхідності внесення змін до частини третьої статті 10 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". Це фактично симетричне відображення повноваження щодо положення... щодо затвердження положення про присвоєння, позбавлення вчених звань професора та старшого дослідника, а також присвоєння і позбавлення цих звань відповідно вченими радами наукових установ. В даному випадку просили би розглянути, як краще врахувати, можливо, цей симетричний пункт чи при доопрацюванні до другого читання, чи, можливо, просити комітет внести це до першого читання, оскільки це ще окрема стаття законопроекту про наукову і науково-технічну діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олеже Ігоровичу.

Ми бачили ці зауваження, більше того, ми в комітеті самі... і ми до цього дійшли, наші спеціалісти. Я думаю, що ми це зробимо з доопрацюванням до другого читання, враховуючи певні норми Регламенту, які нам дозволяють це зробити. Дякую.

З вашого дозволу, передам слово Руслану Васильовичу Гураку – Голові Державної служби якості освіти. Пане Руслане, будь ласка.

ГУРАК Р.В. Шановний Сергій Віталійович, шановні народні депутати України, колеги, Державна служба якості освіти детально ознайомилася з проектом Закону №9601, абсолютно просимо підтримати в цілому даний законопроект. Всі зауваження і пропозиції, які були висловлені зокрема Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та також Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України, можуть бути враховані під час підготовки законопроекту до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Руслане.

Да, Сергій Валерійович, якщо у вас є питання до пана Руслана, звичайно.

КОЛЕБОШИН С.В. Да. Руслан Васильович, доброго дня. В мене питання тільки щодо спроможності служби якості освіти забезпечити якісно всі ті процеси, які планується передати на службу якості, оскільки ми розуміємо, що це вузьке горло бутылки, пляшечки, як кажуть, щоб не було як з сертифікацією, коли кількість важко збільшувати. Ви зрозуміли.

ГУРАК Р.В. Дякую за запитання.

Ми обговорюємо ці питання також з паном Михайлом Винницьким, ми обговорювали питання щодо спроможності Державної служби якості освіти,

зокрема ми врахували, що заходи державного нагляду (контролю) ми вже проводимо і тут не буде додаткової потреби в таких працівниках. Зокрема, потрібно буде потреба збільшення штату, що стосується безпосередньо процедури ліцензування. Ми ці питання обговорили, в Міністерстві освіти є думки з цього приводу. І виключно після прийняття такого законопроекту ми зможемо це дуже швидко реалізувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Васильович.

Якщо не заперечуєте, я попрошу теж пана Андрій Бутенка – Голову Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Яка ваша позиція, пане Андрію?

БУТЕНКО А.П. Доброго дня, шановні колеги. Дякую, шановний Сергій Віталійович. В цілому ми висловили письмово всі пропозиції, озвучили, в цілому підтримуємо даний законопроект. Так, у ньому є декілька моментів, які уже озвучила шановна пані Ольга у своєму виступі, але підтримуємо ту позицію, що вони можуть бути враховані під час розгляду цього законопроекту. В цілому ми підтримуємо.

Децо таки скажу, так, є у нас технологічний сумнів про термін два місяці на його впровадження, маловірогідно впровадить такі зміни за такий короткий строк. І інші наші зауваження ми висловили в письмовій формі.

Але в цілому вважаємо, що ці зміни можуть бути корисними. Але, разом з тим, дозволю собі дуже коротку ремарку, що, колеги, сама передача функцій від Міністерства освіти і Державної служби якості потребуватиме потім консолідації зусиль у сфері освітянського товариства про перегляд, можливо, процедур, змісту ліцензійних умов, тому що оператор – це надзвичайно важливо, але і важливе і змістовне наповнення, і відповідно ...*(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію. Абсолютно з вами погоджуюсь з вашими зауваженнями, врахуємо їх до другого читання.

Шановні колеги, чи хтось ще бажає виступити. Якщо бажає, будь ласка, підніміть руку, є така кнопка в Zoom, де можна її підняти. Члени комітету? Тоді переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, вочевидь закон потрібний, всі наші стейкхолдери це відмічають, є дискусійні питання, можливо, по термінам і, скажімо так, механізмам проваджень або дублювання деяких норм. Я думаю, що ми це все виправимо до другого читання. Дякую підкомітетам обом, які плідно попрацювали над цим законом останніми днями, спробували зняти всі питання. Тож, шановні колеги, якщо у нас немає більше виступаючих з цього питання, то ставлю тоді проект рішення на голосування.

Отже, ставиться на голосування проект рішення комітету.

Рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону реєстраційний номер 9601. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених у висновку Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 27 вересня 2023 року, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову комітету.

Хто – за, прошу проголосувати:

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ВОРОНОВ В.А. Ворнов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий. Про проект Закону про Державний...

ШПА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталія.

ПАВЛЕНКО Р.М. І Павленко за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ростиславе, бачив. Дякую. Зараховуємо.

Отже, пункт другий: про проект Закону про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстраційний номер 10000 від 15.09.2023), поданий Кабінетом Міністрів України.

Шановні колеги, доповідачем з цього питання буде міністр освіти і науки України, співдоповідачем – голова комітету. Далі перейдемо до обговорення. А, з вашого дозволу, передаю слово міністру освіти і науки України Пану Оксену Васильовичу Лісовому. Пане Оксене, будь ласка. *(Шум у залі)*

Да, ми можемо вивести презентацію на екран. Я думаю, що це не проблема. Шановні колеги, ми зараз підключимо тоді, для того щоб ви всі бачили, введемо презентацію на екран.

ЛІСОВИЙ О.В. Я поки що почну, з вашого дозволу.

Сергію Віталійовичу, шановний пане голово, шановні присутні народні депутати, показники Державного бюджету України на 2024 рік готувалися в умовах високого ступеня невизначеності та враховують вплив військової ситуації і зовнішніх чинників.

Відсутність повної поточної статистичної інформації та невизначеності, в першу чергу, щодо тривалості наслідків бойових дій фактично унеможлилювали процес прогнозування та планування деяких видатків та показників бюджету. Але в цілому бюджет (поки вводиться презентація, зараз ви побачите це на слайдах), бюджет 2024 року на освіту в цілому складає 178 мільярдів гривень, збільшено на 22,9 мільярда гривень, або на 15 відсотків, у відношенні до 2023 року. Бюджет Міністерства освіти і науки – 170 мільярдів гривень, з них за загальним фондом – 148,5 мільярда гривень (на 26,4 мільярда гривень, тобто на 21,6 відсотка, більше, ніж було затверджено на 2023 рік). З них: державний бюджет (КВК 220) – 38,3 мільярда гривень (у 2023 році – 31,8 мільярда гривень, збільшено на 20,5 відсотка); загальнодержавні видатки (КВК 221) – 110,2 мільярда гривень (це сім субвенцій, у 2023 році це було чотири субвенції і сума складала 90,3 мільярда гривень), збільшено на 22 відсотки. В тому числі субвенції наступні: освітня субвенція (КПКВК 2211190) – 102,9 мільярда гривень (у 2023 році це було 87,5 мільярда гривень, 17,5 відсотка збільшення). При ліміті освітньої субвенції в 102,9 мільярда гривень до розрахунку повинні були застосовані параметри, які дозволяють зменшити розмір субвенції для територіальних громад, зокрема розглядається можливість виключення – це перша можливість, - виключення з розрахунку додаткових годин навчального плану (варіативна складова) в середньому 1,8 години, так само як і в 2023 році було застосовано, такий же підхід. Друге – це застосування понижуючого коефіцієнту 0,885 (у 2023 році було 0,9 понижуючий коефіцієнт застосовано).

Для повернення додаткових годин навчального плану до розрахунку потрібно додатково 6,2 мільярда гривень. Для того, щоб застосувати минулорічний понижуючий коефіцієнт 0,9 замість 0,885, потрібно додатково 1,5 мільярда гривень. А для того, щоб позбутися понижуючого коефіцієнту, в цілому потрібно 13 мільярдів гривень додатково.

Разом для повернення додаткових годин і для того, щоб позбутися понижуючого коефіцієнту, необхідно додатково 19,2 мільярда гривень. Це ті суми, які ми вираховували, які ми дискутували з Міністерством фінансів при підготовці Державного бюджету.

Якщо будуть питання окремо по субвенції, по кожному пункту, присутні тут і заступники, і я, можна буде потім в порядку запитань-відповідей подискутувати кожен слайд.

Наступна позиція. Створення навчально-практичних центрів сучасної професійної, професійно-технічної освіти (КПКВК 2211210) – це пів мільярда гривень на модернізацію, оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної, професійно-технічної освіти.

На забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти на Нову українську школу (КПКВК 2211230) – півтора мільярда гривень, продовження впровадження реформи Нової української школи. На облаштування безпечних умов в закладах, що надають загальну середню освіту, - 2,5 мільярда гривень, продовження створення безпечних умов, тобто будівництво і капітального ремонту, реконструкцію об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту в закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.

На придбання шкільних автобусів – 1 мільярд гривень, для придбання транспортних засобів у заклади освіти, які здобувають повну загальну середню освіту та потребують підвезення.

Придбання обладнання, модернізацію, проведення реконструкції та капітального ремонту їдалень, харчоблоків закладів загальної освіти – півтора мільярда гривень, на покращення матеріально-технічної бази і просторово-предметного оточення їдалень і харчоблоків закладів загальної середньої освіти.

Що стосується видатків державного бюджету, то позитивним зрушення є збільшення видатків, на науку збільшено на 11,6 відсотка. А також передбачено видатки на видання і доставку підручників і посібників – 2 мільярди гривень, за рахунок яких планується видати підручники, в тому числі з мов корінних народів та мов національних меншин з аудіосупроводом для учнів та педагогічних працівників для 7 класу з навчанням української мови та мови національних меншин закладів загальної середньої освіти і підручники, і посібники, в тому числі і шрифтом Брайля для осіб з особливим потребами закладів загальної середньої освіти.

Це такі позитивні моменти у підготовці нашого бюджету. Але існує потреба при опрацюванні проекту державного бюджету на 24-й рік з метою реалізації на належному рівні завдань і функцій, покладених на МОН, виділити мінімально необхідні видатки та врахувати наступні зміни. Зокрема: необхідно збільшити видатки за бюджетною програмою 2201190 "Виплата академічних стипендій студентам, курсантам, аспірантам, докторам закладів фахової передвищої та вищої освіти" на 733 мільйони гривень, 733455,8 тисяч гривень, з метою забезпечення виплати стипендій в діючих нормах нижньої граничної межі 40 відсоткам студентів денної форми навчання. Оскільки проектом державного бюджету на 24-й рік передбачено виплату академічної стипендії в середньому лише на 34,6 відсотка студентів денної форми навчання. А відповідно до порядку призначення і виплати стипендій затвердженої постанови Кабінету Міністрів від 12 липня 2004 року №882 з відповідними змінами і доповненнями ліміт стипендіатів встановлюються у діапазонів від 40 до 45 відсотків фактичної кількості студентів денної форми

здобуття освіти, які навчаються за державним регіональним замовленням на певному факультеті і курсі за відповідною спеціальністю.

Друга позиція. Необхідно врахувати для Міністерства освіти наступні зміни.

Збільшити видатки на 144 мільйони гривень за бюджетною програмою 22001100 "Надання освіти закладами загальними середньої освіти державної форми власності та освітніх послуг державною установою для осіб, які перебувають у закладах охорони здоров'я".

99 мільйонів 245 тисяч гривень з метою забезпечення освітніми послугами дітей в існуючих освітніх центрах та розвиток мережі освітніх центрів державної установи "Школа супергероїв".

13 мільйонів 360 тисяч гривень у зв'язку зі збільшенням кількості учнів, які перебувають за кордоном і потребують навчання в державному ліцеї "Міжнародна українська школа", необхідно збільшити чисельність працівників, що призведе до збільшення витрат на заробітну плату та нарахування на неї.

32 мільйони з метою забезпечення виплати працівникам загальної середньої освіти державної форми власності в повному обсязі надбавок і доплат обов'язкового характеру, а також щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам цих закладів.

Збільшити видатки на 28 мільйонів гривень за бюджетною програмою "Забезпечення діяльності Національного центру "Мала академія наук". Надання позашкільної освіти державними закладами позашкільної освіти і заходи з позашкільної освіти саме на проведення всеукраїнських і міжнародних олімпіад, які ця функція передана Національному центру "Мала академія наук" від Інституту модернізації змісту освіти цього року. 18 мільйонів з них – на проведення всеукраїнських учнівських олімпіад навчальних предметів, 9 мільйонів – на проведення міжнародних учнівських олімпіад, 546 тисяч – на проведення фінальних етапів всеукраїнських інтернет-олімпіад і 207 тисяч – на проведення відбірково-тренувальних зборів.

Збільшити видатки на 20 мільйонів гривень за бюджетною програмою 2201170 "Здійснення методичного та аналітичного забезпечення діяльності закладів освіти". Зокрема, 16 мільйонів 363 тисячі гривень з метою введення у державній науковій установі Інститут освітньої аналітики додаткових 20 штатних одиниць та подвійного коефіцієнта для ІТ-фахівців. Я не буду детально розписувати, якщо будуть питання, ми можемо детальніше торкнутися цих питань.

І у зв'язку з технічною помилкою в межах бюджетної програми 2201040 "Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ" зменшити видатки споживання на 94 мільйони гривень за КЕКВ 2282 та збільшити видатки розвитку КЕКВ 2281 на відповідну суму.

Дуже прошу, шановний Сергій Віталійовичу, народні депутати, підтримати наші пропозиції до проекту бюджету на 24-й рік. Дякую і готовий відповісти на запитання.

Ми не торкнулись тут науки, можливо, по науці теж додатково можемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксен Васильович. Дякую насправді за швидку, коротку, але дуже змістовну доповідь щодо бюджету.

Шановні колеги, справді, ви пам'ятаєте всі дуже добре, як ми останній, хоч б минулого року приймали бюджет, це був бюджет війни, де ми скоротили все, наскільки можна скоротити, і в нас було приблизно мінус 20 відсотків по кожному, по кожній статті витрат державного бюджету. Це стосувалося і всієї освіти, і всієї науки, ми всі розуміли, що пріоритет був зупинити ворога і почати відвойовувати свої території.

Зараз, незважаючи на те, що це також бюджет війни, сподіваюсь, стане бюджетом перемоги, цього року я, чесно кажучи, навіть не знаю як, але все ж таки Міністерству фінансів спільно з іншими міністерствами, всьому Кабінету Міністрів вдалося збільшити видатки нехай на ту суму, яка завжди, напевно, для всіх освітян і науковців буде недостатня, але, разом з тим, бюджет збільшився, вже збільшився в середньому у нас на 15 відсотків і по освіті, і по науці. Я дуже радий, чесно кажучи, що ми відновили ті субвенції, яких у нас вже деяких з них давно не було, деякі були двічі поспіль скорочені під час секвестрів бюджету, під час COVID, під час початку повномасштабного вторгнення. Я дуже радий, що ми врешті-решт виділили досить пристойну суму 2,5 мільярда на облаштування бомбосховищ. Щось мені підказує, що це не останній і буде ще перерозподіл додатковий протягом року і збільшення цих видатків, бо це справді пріоритет. І діти можуть вийти на очне навчання, тільки коли будуть належні безпекові умови і вони будуть забезпечені в закладах освіти всіх рівнів укриттями. Дуже радий, що нарешті без гострих боїв одразу заклали Нову українську школу в бюджет і нам не доведеться робити, неймовірні зусилля прикладати для того, щоб повертати протягом року хоча б частково цю субвенцію в державний бюджет.

Дуже радий, що продовжується створення національних навчально-практичних центрів в професійній освіті. повернулися до модернізації харчоблоків, бо це також частина здорового життя дітей, незважаючи на війну, нам ці кроки також треба робити.

Дуже радий, що і в науці на 14 відсотків збільшені видатки. Я розумію, що це все ж таки не відповідає тим вимогам Закону про наукову і науково-технічну діяльність в частині... частки ВВП, яка має бути відправлена на науку, виділятися на науку, але все одно збільшення. Продовжить працювати Національний фонд досліджень, продовжить працювати станція "Академік Вернадський". Отримає більше університетська наука за результатами конкурсного відбору. Є позитивні насправді моменти в державному бюджеті.

Але, разом з тим, звісно, не можна не звернути увагу на речі, добре, що ви їх самі бачите, шкода, що не змогли їх закласти в державний бюджет при першому читанні. Особливо це стосується видатків на "Школу супергероїв" для наших діток, які знаходяться в лікарнях і для них там ця "Школа

супергероїв", наша державна установа, проводить освітній процес, вони залишаються в системі освіти, рухаються і так само, як і інші діти, які не мають на даний момент проблем зі здоров'ям, отримують доступ до якісної освіти. Це справді дуже важливо. Я пам'ятаю початок нашої каденції, коли ми всі стали комітетом, якщо можна сказати, хрещеними батьками цієї "Школи супергероїв" і далі продовжуємо її підтримувати. І знаю, що і Женья Смірнова, яка зараз заступниця міністра освіти і науки, але стояли у витоків цієї школи, по суті створили її. Я дуже радий, що ми тепер працюємо офіційно в одній команді. Це дуже важливо. І шкода, що ці видатки не були закладені під час першого читання. Звісно, що ми комітетом зробимо все для того, щоб збільшити ці видатки на 144,6 мільйона гривень. Знаю про ваші плани по відкриттю нових центрів. Незважаючи на продовження бойових дій, в деяких регіонах все одо центри відкриваються, школа продовжує розвиватися. Це дуже важливо для нас.

Також розуміємо потреби Національного центру "Мала академія наук України" у зв'язку з тими функціями, які ви перебрали на себе, скажімо так, які Мала академія наук перебрала на себе від Інституту модернізації змісту освіти. А також розуміємо потребу Інституту освітньої аналітики, особливо в частині фінансування ІТ-фахівців, які займаються нашими інформаційними продуктами, такими як АІКОМ, який ми героїчно приймали, закон минулого року, який зараз розвивається. Я сподіваюся, він справді зробить серйозний поштовх для збору і аналізу великих даних в системі освіти, для того щоб ми з вами, пане міністре, могли з колегами по комітету приймати ефективні управлінські рішення.

Знаю, що також від них залежить і Всеукраїнська школа онлайн, і система ІРЦ, і інші інформаційні системи. Тому ми зробимо все можливе для того, щоб туди дати гроші.

Ми це запланували в рішенні комітету. Хотів би, звичайно, звернути увагу на недостатню виплату академічних стипендій, яка оцінюється в 733 мільйони гривень. Але насправді хотів би звернути увагу міністерства і Кабінету Міністрів на те, що, можливо, нам потрібно скорегувати якое систему взагалі виплат академічних стипендій, тому що, давайте будемо відверті, стипендія платиться тим, хто навчається очно. Давайте не будемо це виносити на широкий загаль, все одно всі розуміють, що в нас більша частина студентів працює дистанційно. Тому виникає питання, чи справді вони можуть отримувати стипендію. Давайте над цим насправді подумаємо. В нас є очна форма, є дистанційна форма, є заочна і вечірня форма, але зараз більша частина країни працює за дистанційною формою. Я би хотів, щоб ми в якості дискусій, не зараз, звісно, але на одних з наступних наших зустрічей реально проговорили різницю між денною, дистанційною, заочною, вечірньою формами і взагалі в потребі мати деякі форми з них надалі. Це дуже важливо і це теж напряму стосується стипендій.

Ще один момент, на який би я хотів звернути увагу. Ми вже проводили два засідання комітету по державному замовленню. І у нас є постанова

Кабінету Міністрів, яка переводить з контрактної форми на державну студентів, які на момент 24 лютого знаходились на окупованих територіях або в зоні бойових дій. Вони то переводяться, і ми це питання піднімали з Мінекономіки, і з Міністерством освіти, я б ще раз хотів би звернути на це увагу під час наших наступних зустрічей, щоб ми все ж таки, можливо, переглянули деякі положення цієї постанови. Тому що діти переводяться на бюджетні місця, а стипендія їм також має виплачуватись 40 відсоткам, але вона не йде за цими студентами, які переводяться з контрактної на бюджетну форму. Це насправді дуже важка історія, яка кожного року під час переведення для закладів вищої освіти, особливо під кінець року, стає проблематичною, тому що у них виникає очевидний дефіцит власних коштів для того, щоб виплатити академічні стипендії. І це навіть не комуналка, за це пряма кримінальна відповідальність керівника закладу вищої освіти. Я би хотів, щоб ми спробували знайти рішення все ж таки. Не просто двічі обговорити на засіданні комітету. Ми ще раз, я думаю, під кінець року повернемося до цього питання. Але я хотів, щоб ми напрацювали якесь спільне рішення.

Отже, звісно, ми підтримуємо ініціативу нашого основного партнера і стейкхолдера Міністерство освіти і науки, що, власне, вже викладено в проекті рішення. А я хотів би зараз почути всіх інших, хто хоче висловитись по проекту Закону про державний бюджет. Поки не депутатів, а наших стейкхолдерів. Якщо є в когось бажання, будь ласка, підніміть руку в Zoom, ми надамо слово.

Колеги, якщо ні, то ми тоді перейдемо до обговорення народними депутатами, є така кнопочка в Zoom. Так, бачу, Наталія Романівна.

Хтось, може, з Академії наук хоче висловитись, поки ми не перейшли до обговорення?

ЗАГОРОДНІЙ А.Г. Сергій Віталійович, з вашого дозволу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна і вживу, вам можна і вживу руку підняти. Анатолій Глібович, будь ласка, вам слово.

ЗАГОРОДНІЙ А.Г. Дуже дякую.

Вельмишановний Сергію Віталійовичу, вельмишановні народні депутати, розрахунки обґрунтовані показують, що бюджет Національної академії наук мав би складати 8 мільярдів 145 мільйонів. Водночас в проекті Закону про Державний бюджет фінансування академії в 2024 році передбачено в сумі 5 мільярдів 727 мільйонів, що на 2 мільярди 418 мільйонів менше за необхідні та обґрунтовані обсяги, але водночас на 1 мільярд 162 мільйони більше за обсяги фінансування 2023 року, тобто на 25,47 відсотка.

Фінансування наукової діяльності планується збільшити на 25,7 відсотка, освітянської – на 61,2, а фінансування за розділом "Охорона здоров'я" – на ...*(Не чути)*

За нашою основною бюджетною програмою фінансування статутної діяльності 6541030 "Наукова і науково-технічна діяльність наукових установ НАН України" планується збільшити на 23,7 відсотка, за бюджетною програмою 6541230 "Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень" на 53,2 відсотка відносно показників поточного року. Зазначене збільшення обсягів фінансування в наступному році пов'язано насамперед із запланованим підвищенням розміру мінімальної заробітної плати з 1 січня та з 1 квітня, а також з відповідним збільшенням ставки першого тарифного розряду. Це призведе до річного зростання видатків на виплату заробітної плати на 20,9 відсотка. Крім того, планується збільшення тарифів за комунальні послуги. Нагальними у наступному році будуть і витрати, що пов'язані з ліквідацією наслідків ворожої агресії.

У законопроекті також частково враховані пропозиції академії щодо необхідності оновлення та модернізації парку наукового обладнання та устаткування, капітальні видатки, і закупівлі наукового обладнання в межах програми 6541230.

Суттєве збільшення обсягів фінансування за розділом "Освіта" зумовлено необхідністю забезпечення і реалізації заходів, спрямованих на стимулювання інноваційної діяльності наукових установ в межах діяльності Київського академічного університету як базової організації з реалізації проекту створення розвитку наукового парку "Академ.Сіті". Національна академія наук України, розуміючи реалії сьогодення, визначила найнеобхідніші додаткові обсяги фінансування за рахунок коштів загального фонду державного бюджету для реалізації в наступному році проектів, спрямованих на розв'язання вкрай важливих для держави проблем. Зокрема, це стосується цільової програми оборонних досліджень академії, за якою в Державному бюджеті на 2024 рік НАН України передбачено додатково передбачити 20 мільйонів гривень для виконання оборонних науково-дослідних робіт і розробок, і вкрай актуальних під час воєнного стану, в тому числі для розвитку ракетних озброєнь.

Розпочато роботу зі створення та виготовлення пілотної партії поглинальних стрижнів системи управління та захисту реакторів ВВЕР-1000 (наразі ці елементи виробляють тільки в країні-агресорі), вкрай необхідних для безпечної роботи енергоблоку атомних електростанцій. Це потребує у 2024 році додаткового фінансування в обсязі 10 мільйонів гривень. Ці роботи вже розпочаті, пілотно партія виготовлена і передана в НАЕК "Енергоатом" для промислового випробування.

Започатковано також роботу зі створення на базі Інституту проблем матеріалознавства імені І.М.Францевича, матеріалознавчого центру з оцінювання відповідності та взаємозамінності матеріалів критичного імпорту, вкрай необхідного для впровадження та використання оборонними підприємствами розроблених українських новітніх матеріалів з покращеними характеристиками та зміцнення матеріалів, постачання яких в Україні повністю або частково зупинено. Вартість витрат, необхідних для

забезпечення ефективного функціонування центрів, у 2024 році становить 10 мільйонів гривень.

Не менш важливим є забезпечення правотворчої діяльності академії та її установ правничого профілю. Для виконання завдань, покладених на академію згідно Закону України "Про правотворчу діяльність", бажано мати було би додаткове фінансування в обсязі 15 мільйонів гривень.

Крім того, вкрай потрібно передбачити додаткові кошти на проведення аварійних та поточних ремонтів будівель та споруд, установ, насамперед тих, що зазнали пошкоджень внаслідок російської збройної агресії. Мінімальний обсяг додаткових коштів, які необхідно спрямувати на зазначені цілі у 2024 році, становить 13 мільйонів гривень, в тому числі і 3 мільйони гривень для усунення пошкоджень в Інституті ядерних досліджень нашої академії, що були спричинені вибухом ворожої ракети в поточному році.

Враховуючи викладене, Національна академія наук просить під час опрацювання проекту Закону України про Державний бюджет на 2024 рік сприяти врахуванню згаданих пропозицій НАН України щодо збільшення обсягів фінансування за бюджетною програмою 6541030 на 68 мільйонів гривень та визначення загального обсягу фінансування Національної академії наук за рахунок коштів загального бюджету в сумі 5 мільярдів 795 мільйонів гривень.

Дякую за увагу. Просимо врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анатолій Глібович. Ми отримали ваші детальні розрахунки по додаткових потребах. Я думаю, що комітет їх підтримає. Щиро дякую.

Передаю слово, рука піднята була у Олега Михайловича Топузова, Національна академії педагогічних наук. Пане Олеже, будь ласка.

ТОПУЗОВ О.М. Дякую, шановний Сергій Віталійович.

Шановні народні депутати, шановні колеги! Я коротко хотів проінформувати. Відповідно до Державного бюджету України на 2024 рік видатки Національної академії педагогічних наук України за загальним фондом Державного бюджету становлять 293 мільйони 63,7 тисяч гривень або 83,6 відсотка від потреби на ПН України. Всього ми просили 350 мільйонів 712,1 тисяч гривень.

У нас не забезпечуються видатки на ПН України за всіма бюджетними програмами в сумі 57 мільйонів 648,4 тисяч гривень, в тому числі і на оплату праці з нарахуванням, видатки на стипендію, надання матеріальної допомоги аспірантам, господарське утримання установ. І відсутні відповідно капітальні видатки.

В межах, я хотів би наголосити, що граничних обсягів видатків на 2024 рік, заробітна плата дослідника становить лише 15 тисяч 266 гривень, інших працівників – 8 тисяч 871,5 гривень. І при цьому основними прогнозами макропоказниками економічного і соціального розвитку України на 2024 рік

передбачено середньомісячна зарплата працівників у сумі 21 тисяча 852 тисячі гривень.

Ми розуміємо, що враховуючи обмеженість видків загального фонду державного бюджету вимогами воєнного стану, але ми просимо додатково передбачити в процесі Державного бюджету на 2024 рік кошти на підвищення виплати соціальних стандартів з квітня по червень. І це в сумі 7 мільйонів 378,7 тисяч гривень. Ми, безумовно, просимо видатки на виплати довічної плати за звання дійсного члена і членів-кореспондентів у сумі 940 тисяч гривень.

І всього, Сергій Віталійович, ми просимо 8 мільйонів 318,7 тисяч гривень. Я не буду говорити про інші конкретно програми, ми відправили вам відповідний лист у комітет, там усе розписано, щоб не забирати лишній час.

Дякую за увагу і просимо підтримати, Сергій Віталійович. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже. Маємо всі ваші детальні пропозиції, спробуємо врахувати.

Якщо немає більше бажаючих від академії наук, то тоді передам слово народним депутатам.

Іван Григорович Кириленко, будь ласка, вам слово.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую, Сергій Віталійович. Я вибачаюсь перед колегами, бо я хотів продовжити тему науки.

Сергій Віталійович, звертаюсь до вас, поки ви зараз будете говорити, бо хочу саме до вас звернутись. Сергій Віталійович, у нас міністру треба допомагати, зважаючи на те, що це п'ятий міністр за нашу каденцію, і ми сподіваємося, що ми попрацюємо ще довго. Ми не знаємо, скільки ми, але бажаємо міністру, щоб якомога довше.

Але, шановні колеги, я б хотів чути в цей момент поза межами цього залу і ті, хто нас слухає, – нема тих людей, які знають цю тему краще, ніж ви, от давайте з цього виходити. Національна академія наук просить 20 мільйонів на науково-технічні розробки в сфері оборони. Мертва тиша.

Друзі, ви – Прем'єр-міністр, ви – міністр оборони, ви повинні їм сказати: у мене є 10 мільярдів, скажи, ви здатні зробити оце, оце, оце? Бо в нас немає, без цього ми ворога супостата не подолаємо. Ми купляємо це за бешеные гроші, технологій нам ніхто не дає і не дасть. Бо саме дороге в світі – це технології, які зробили мозги, 20 мільйонів. Друзі, оце вирок того, що ми скільки років погоджуємося, погоджуємося, остаточний принцип на науку. Ми догрались. Нам немає під що гроші давати, немає під кого. Друзі, бюджету власного не вистачає, він іде повністю на оборонку, не вистачає, до кінця року ще 253 мільярди, ми включили станок, ви ж розумієте, запозичення ідуть через облігації.

Друзі, все купляємо, технологій ніхто не продає, все надзвичайно дороге. Свого, на жаль, ну, "Нептун", "Стугна", ще щось є. Це ясно, що це виробництво – це друга сфера. Але розробки. Я повертаю всіх знову до промови Президента на День Конституції: десять кроків, які роблять для України прорив в

цивілізоване лоно держави, з високими технологіями, з унікальними розробками. 1 трильйон доларів ВВП в найближчі роки після війни. Не гривень, а трильйон доларів. Це корейське чудо, це азіатські тигри, це буде європейський тигр Україна. Без наукових розробок, без технологічних проривів ми це зробимо? Подивіться, що робиться із зерном нашим. Зерно да руда, руда да зерно. Сировинним додатком ми технологічний прорив не зробимо і в лоно найбільш розвинених країн світу ми не попадемо. Війна, на превеликий жаль, але ж, з іншого боку, ми розуміємо, що зараз всі розробки туди в першу чергу і арсенали світові пусті. Ніхто не готувався до такої масштабної війни, де зараз, ви знаєте, скільки в трубу летить щодня, і ми життя втрачаємо людей. Не маючи достатньої кількості технологічно розроблених своїх і вироблених своїх засобів, які б знищували лютого ворога і бережучи наші життя.

Тому, Сергій Віталійович, в 20 разів менше на науку порівно з тим, що середньоєвропейська країна, член Європейського Союзу, виділяє на науку сьогодні. В 20 разів. Норми закону 1,7, Боже мій, це фантастика. Хоча б 0,4, як тут ми просимо. Але навіть Академія наук просить, ви ж бачите, Велика академія наук, збільшити на 30 відсотків порівняно з тим, що є, а є 0,17. Сергій Віталійович, це нам вирок, не їм – нам, що кращі люди вже поїхали, вже нема кому завдання ставити. І якщо і далі так буде продовжуватися, заробітна плата науковця мізерна – просто ганьба. Сергій Віталійович, лідерство, у вас є улюблене слово і це правильне слово – лідерство. Лідерство у цьому питанні, я ж говорю, за межами цього залу і тих, хто нас слухає, нема тих людей, які краще розуміють, що це таке. А найбільше це відчувають ті, хто на передовій.

Тому, Сергій Віталійович, або ми зупинимо це безумие, божевілля, остаточний принцип фінансування науки. Але колись один з прем'єрів казав, покажіть мені модель розвитку науки, це людина, яка дуже далеко була від науки. Наука розвивається не по моделям, вона по запитам розвивається. Запит шалений, у нас свої технології, у нас свої розробки, шалений запит.

Кому? Анатолій Глібович, є кому чи ні давати? У мене 10 мільярдів є. Є кому дати ці гроші? Є кому... премії НАК "Нафтогазу". Ми з Юлією Миколаївною, коли порахували, йшов один з претендентів на урядову посаду, 22 мільйони гривень заробітна плата в місяць. У нас покажіть розробника "Нептуна", який знищив мільярдний корабель, гордість російського флоту. А скільки він зла зробив і ще на скільки трильйонів, якби він живий був цей корабель з його ракетноносіями. Цей розробник отримав 22 мільйони в місяць чи не отримав? Цьому треба платити 22 мільйони! У нас це є? Нема.

Сергій Віталійович, до вас звертаюся. У нас новий міністр, прогресивна людина з фронту, якщо не покажемо лідерство в цьому питанні, ми і далі будемо ...*(Не чути)* і залишимося сировинним додатком. Я не хочу цього. Дякую.

Є пропозиції ради ректорів, я вчора був ...*(Не чути)* комітету там, я підтримую пропозиції на освіту, те, що рада ректорів запропонувала. В цілому підтримую рішення комітету. Але, якщо ми зараз не відчуємо, що ми повинні

відчуту максимальну відповідальність і за перемогу, і за післявоєнний час, як ми будемо розвиватися. Без науки ніяк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович. Як завжди, слушно і гостро. Все нормально.

А як Кабінет Міністрів? Чи планує збільшувати видатки на науку? Яка позиція Кабінету Міністрів? Як бачить це Прем'єр-міністр? Пане Оксене, може, знаєте? Прокоментуйте.

ЛІСОВИЙ О.В. Шановний Іване Григоровичу, дякую. Да, дякую, Сергію Віталійовичу, Анатолію Глібовичу. Пане Олеже, всі колеги наші науковці з великою... з глибокою повагою до вас від Міністерства освіти підтримуємо кожне слово, сказане Іваном Григоровичем тут зараз. Безумовно, розробка технологій вітчизняних – це просто те, що вимагає сьогодні час, вимагають сьогодні стратегічні галузі промисловості і я знаю, що робота над цим ведеться.

Тому як Міністерство освіти ми, безумовно, підтримуємо і... Міністерство освіти і науки, так, безумовно. Ми, безумовно, підтримуємо цю потребу, давайте будемо думати що ми можемо зробити. Моя позиція особиста: безумовно, як я вже сказав, безумовна підтримка.

Те, що стосується позиції Кабінету Міністрів, то Кабінет Міністрів потребує ефективних досліджень в галузі, особливо в стратегічних галузях, галузі розробки технологій для фронту. Про це постійно говорить і Прем'єр-міністр, про це постійно ведеться дискусія з Мінстратегпромом. Давайте будемо дивитися що ми можемо зробити для того, щоб хоч би ці достатньо скромні потреби Національної академії наук, академії педагогічних наук підтримати і задовольнити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, а Мінстратегпром має повноваження фінансувати наукові дослідження, до речі, не чули про це?

Пане Денисе! Пан Денис Курбатов з нами – заступник міністра освіти і науки з питань, власне, науки. Да, пане Денисе, може, ви знаєте, а Мінстратегпром та інші наші... Міноборони, інші оборонні, скажімо так, або силові наші відомства, чи мають вони повноваження, можливості фінансувати наукові дослідження, можливо, вони роблять... хоча б в оборонній сфері, мається на увазі, звісно.

КУРБАТОВ Д.І. Безумовно. Доброго дня, шановні колеги! Я дякую за такий достатньо потужний акцент на важливості науки, інновацій для розвитку, відбудови України, це дійсно так. Стосовно повноважень від Міноборони, Мінстратегу, у них є певні програми. З іншого боку, чи вони виходять зараз і вони спроможні вийти з певним конкурсом, а саме за такими тематиками, я думаю, це питання треба доопрацювати.

У той же час хочу проінформувати, що Міністерство наразі готує такі достатньо кардинальні зміни під конкурс державного замовлення на науково-технічну продукцію. Це саме той конкурс, який може стати локомотивом розвитку саме оборони безпекових технологій. І цей конкурс, дякуємо всім причетним, на наступний рік у нас збільшене фінансування до 100 мільйонів гривень. Ми плануємо в цьому році, якщо все вийде, завершити вже оновлення нормативної бази. Тобто формування тематики по цьому конкурсу буде згори вниз. Не як зараз існує у нас історія, коли вчені, скажімо, формують цю тематику знизу, по цьому конкурсу саме буде державне замовлення в класичному вигляді. На ці кошти можуть претендувати, скажімо, колективи, в тому числі з Національної академії наук, з університетів, з оборонних підприємств, де є відповідні наукові розробки. Це щодо саме цього питання.

Користуючись можливістю, хочу також додати від себе пару слів. Попросити колег і Верховну Раду розглянути можливість додати все ж таки нам певні кошти на фінансування центрів колективного користування науковим обладнанням. Ви знаєте, що ці центри свого часу у 2018, 2019 роках активно створювались і трошки фінансувались, зокрема у Міністерстві освіти і науки. З 2019 року і по 2023-й фінансування жодне не виділялося. Робити серйозні дослідження без наукового обладнання сучасні проривні дослідження дуже важко. Прохання додатково, ми там в себе зазначали, пішов додатковий лист, підтримати нас в цьому.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Ви хотіли прокоментувати зараз? У нас є представник Мінфіну. Я бачу, ви з цього питання, так, хочете прокоментувати, пані Лесю? Да, будь ласка.

ІВАНИЦУК Л.А. Доброго дня, шановні народні депутати. Доброго дня, колеги. Я хотіла зауважити, що на 24-й рік для Мінцифри передбачено нову бюджетну програму "Фонд розвитку інновацій" в обсязі 1,4 мільярда. І з огляду на бюджетний запит Мінцифри ці кошти будуть спрямовуватися саме на підтримку розробок в оборонному секторі. Тому, можливо, варто звернути увагу також і на цей пул коштів, які виділені саме для підтримки оборонного сектору і розробок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Лесю.

Анатолій Глібович, на замітку Національній академії наук. Можливо, і там можна справді взяти гроші на розробки. Але ми такі ініціативи зі свого боку все одно підтримаємо.

ЗАГОРОДНІЙ А.Г. Якщо дозволите, два слова буквально, Сергій Віталійович, до порушеного вами питання. Ми дуже активно працюємо з Мінстратегпромом, ми в активній такій співпраці з Генеральним штабом. Сподіваємося, що це буде мати наслідки, але на сьогодні результату

остаточного ще немає. Але ми працюємо і так само з Радою національної безпеки і оборони, і робимо все від нас залежне, щоби привернути увагу до того, що ми можемо зробити якраз в плані відновлення, зокрема, скажімо, мікроелектроніки, яка вкрай важлива для ракетних озброєнь. І ми над цим працюємо і будемо це робити незалежно ні від чого.

Дякую. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анатолій Глібович. Я знаю, що ви справді берете участь як Академія наук в великій кількості оборонних проектів, не про всі з них можна говорити вголос. Але процес іде і дякую вам за те, що ви робите.

Наталія Романівна, у вас піднята рука. Будь ласка.

ППА Н.Р. Доброго дня всім! Рада бачити, бюджет завжди нас збирає фактично в повному складі, всіх, хто причетний до освіти і до науки, говоримо про інновації.

Але в мене дуже предметне запитання до пана міністра Оксена. Я хочу уточнити те питання, яке я з березня 2022 року пильную і курую. Підручники – це є бюджетна програма "Загальнодержавні заходи у сфері освіти" 2201260? І все-таки, які ми підручники заклали? 7 клас, 8 клас, пілот, я так розумію, ми заклали в субвенцію НУШ. Правильно? І чи друкуємо ми підручники і посібники для 1 класу, адже там букварики, в яких пишуть, і цього року батьки купують самі. То що передбачено на наступний рік? Бо ми щороку тепер мусимо фактично оновлювати 1 клас, тому що там посібник і підручник в одному. То це...

ЛІСОВИЙ О.В. Маємо таку ситуацію. Тут присутній Андрій Сташків, він детально зараз може розкрити кожен складову, на яку ми плануємо ці кошти витрати.

Я нагадаю також, що в цьому році ми розраховуємо, що будуть проголосовані зміни до бюджету, які будуть передбачати також ще пів мільярда, більше ніж пів мільярда гривень на друк підручників.

Пане Андрію, прошу відповісти пані Наталії.

СТАШКІВ А.Б. Добрий день, колеги! Друк підручників насправді закладений цього року майже в два рази більше, ніж у минулому році, в проект бюджету. Відповідно за ці кошти, враховуючи ту потребу, яка є і черговість цих потреб, в першу чергу буде спрямовуватися на друк підручників для 7 класу Нової української школи, це майже 8 мільйонів примірників. Це нові навчальні програми, які зараз ще готуються, а в наступному році вже підуть у масову практику, їх потрібно забезпечити підручниками до 1 вересня.

Крім того, серед першочергових напрямків, за якими будуть використовуватися кошти, це є друк підручників з шрифтом Брайля для дітей, які взагалі не бачать, також для учнів з особливими освітніми потребами, це

особлива також категорія учнів, це 650 тисяч підручників. Також пропонується за ці кошти оновити підручники з історії України, зокрема це 11 клас, зокрема "Новітня історія", і викласти, доповнити існуючі підручники новими вже матеріалами, які пов'язані з війною, яка зараз триває, для того, щоб актуалізувати підручники.

Щодо підручників і посібників для перших класів у межах тих коштів, які виділені, передбачені проектом державного бюджету, неможливо зараз надрукувати. При цьому ми повторно проведемо конкурс для того, щоб була така можливість надрукувати за наявності додаткових фінансових ресурсів, і будемо, як і цього року, шукати донорів для того, щоб мати можливість надрукувати. До цього року ми фактично на 300 мільйонів гривень залучили донорських коштів і підручники надруковані та ще продовжують друкувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

ППА Н.Р. Добре, дякую. Зараз уточню... То це все-таки ця "Загальнодержавні заклади у сфері освіти", це ця стрічка бюджету. Правильно? 2201260. Це вона?

СТАШКІВ А.Б. Так, саме ця стрічка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія, все поки?

ППА Н.Р. Так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Піднята рука в пана Миколи Тронька – віцепрезидента Національної академії медичних наук. Хоч ми вже і закінчили заслуховувати наших стейкхолдерів, але зробимо маленьке виключення. Пане Миколо, будь ласка. Рука піднята - бажання немає.

О'кей. Шановні колеги народні депутати, я тоді попрошу всіх підключитися з відео до засідання комітету. Ми зараз, да, Сергій Валерійович хоче задати запитання, і після цього перейдемо до прийняття рішення.

Пане Сергію, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. У мене декілька питань насправді і я їх спробую викласти в одному виступі для того, щоб не розбивати нашу вечірку на епізоди.

По-перше, це питання не тільки самого бюджету стосується, скільки рефлексія по тому як працювали з бюджетом 23-го року і відповідно до цього які висновки з цього. Значить, в цілому бюджет викликає стриманий оптимізм, це дійсно робить честь і Міносвіти, і Мінфіну, що ми збільшили цей бюджет, вже фактично буде бюджет третього року війни.

По освітній субвенції в мене питання. Якою є позиція Міністерства освіти і науки щодо залишків освітньої субвенції 23-го року? В минулому році, я нагадаю, ми рішенням Верховної Ради підняли ці залишки в державний бюджет. Як, скажемо так, засвоїлися, засвоюються ці залишки в цьому році і якою є позиція, оскільки це рішення, воно не є простим, воно дуже контраверсійно зустрічається в сесійній залі? Це таке питання.

Друге питання. Як зручніше колегам насправді, мені що так, що так. Давайте, оскільки голова запропонував по черзі, то давайте по черзі. Тоді, пане Оксене.

ЛІСОВИЙ О.В. Освітня субвенція, яку ми... залишки освітньої субвенції, яку ми сьогодні маємо, 3,7 мільярда гривень, розпланована нами була наступним чином. Ми залишали частину коштів на фінансування заробітних плат, дефіцит яких ми будемо мати... субвенції саме, освітньої субвенції основної. Цей дефіцит ми будемо мати на кінець року, ми це усвідомлюємо сьогодні. Півтора мільярда з тих коштів, які ви підняли, народні депутати підняли з місцевого рівня, заплановано на Нову українську школу. З них пів мільярда шляхом компромісу десь трошки менше ніж пів мільярда шляхом компромісу в Кабінеті Міністрів уже спрямовано на Нову українську... мається на увазі, вже проголосовано Кабінетом Міністрів, зараз ми чекаємо голосування змін до державного бюджету і сподіваємось, що найближчим часом він буде проголосований, і ця субвенція буде направлена на місця. І ще мільярд гривень був відкладений, був досягнутий такий компроміс з Кабінетом Міністрів, з Міністерством фінансів, що ще мільярд ми почекаємо поки буде сформована мережа з початку навчального року і поки ми будемо розуміти, який дефіцит заробітної плати в нас буде за підсумками цієї мережі.

Сьогодні ми фактично вже порахували мережу, зараз ми вираховуємо дефіцит до кінця року і повернемося до питання виділення на Нову українську школу ще 1 мільярда. Попри те, що це достатньо пізно в кінці року, ми все-таки маємо надію, що це в нас перехідна субвенція, вона буде перехідною на наступний рік і органи місцевого самоврядування зможуть її використати належним чином. Тобто півтора мільярда на Нову українську школу, з яких пів мільярда вже в роботі, і інші кошти на компенсацію дефіциту заробітних плат.

КОЛЕБОШИН С.В. А на 24-й? Чи буде виступати міністерство з пропозицією передати залишки субвенції 23-го року на 24-й, теж наверх підняти, нагору?

ЛІСОВИЙ. О.В. Міністерство освіти не планувало...

КОЛЕБОШИН С.В. О'кей. Дякую.

Можу продовжувати, да? Декілька питань, вони є в одному блоці по субвенціях, які запропоновані, не освітні, а по субвенціях цільових. Невеличке питання по субвенції на бомбосховище – 2,5 мільярда гривень.

В цілому я підтримую ідею, щоб це було не просто заклади шкільні, а заклади, які надають загальну середню освіту. Але у мене питання. Чи не розглядалася можливість всередині цієї субвенції фінансувати і бомбосховища для закладів дошкільної освіти, оскільки вони взагалі у нас десь там на узбіччі залишаються? Це перше питання.

Я відразу по субвенціях швидко скажу. Мабуть, це ремарки. Я не буду тут занурюватись. І по Новій українській школі тоді низка питань. По підручниках вже було. По півтора мільярда, які плануються на наступний рік. Просто декілька зауважень. Тут написано: навчання 50 тисяч вчителів 7 класів. 7 клас, це у нас з'являються фізика, хімія, у нас математика ділиться на алгебру, геометрію. Мені здається, що кількість вчителів все ж таки буде трохи більшою. Якби це було 8 клас, то вона б не була великою, вона б була меншою. Але я все ж таки передивився цю кількість.

Далі. Тут є, закладено 45 мільйонів на навчальні матеріали і 86 мільйонів на оснащення пілотних класів 285. Але в субвенції НУШ на цей рік, яка вже проголосована Кабміном, там є оснащення пілотних класів. Яка логіка заповувати два роки поспіль оснащення? Ну, я би тут теж трохи творчо передивився на це.

І ще у мене питання щодо того, що дуже важливим є, щоб міністерство спрацювало, це вже не по фінансах, а по підходах, щодо переліків оснащення для 5-х, 6-х, 7 класів, оскільки переліків на 7 класи досі немає. І щодо перенавчання вчителів тих 50, або, може, інша кількість. Я все ж таки дуже хотів би, щоб ми в 2024 році знайшли якусь там документальну номенклатуру можливість відкрити ринок. Оскільки в цьому році внаслідок строків ми все залили на інститути післядипломної освіти, на академію неперервної освіти, ідея в тому, щоб все ж таки цю процедуру запустити в якийсь спосіб. Я думаю, що це дуже важливо не тільки в контексті НУШ, а взагалі в контексті побудови педагогічної освітньої траєкторії вчителя дуже важливо, всі, здається, говорять про те, що треба зробити ринок, а не штучну монополію, яка зараз. Це те, що стосується НУШ. Фактично тільки питання по субвенціях щодо додавання дошкілля до субвенції на бомбосховища.

Я тоді, може, закінчу, я швидко, мені мало залишилося. Бо це не питання було по НУШ, а пропозиції вже до засвоєння коштів.

Щодо професійної освіти - ми говорили вже з профільним заступником, - я абсолютно підтримую ідею зміни цього переліку або взагалі зміни підходу до програми державного замовлення. Ну, це ненормальна історія, коли в нас в програмі державного замовлення така шалена кількість закладів професійної освіти, які готують ті професії, які по факту є професіями регіонального замовлення: токар, електромонтажник і так далі. Там, звичайно, є залізничники, наприклад, які там загальнодержавного, але мені здається, що це точно, ну, не про ефективність і не про логічність витрачання коштів.

Тому давайте разом із тим, що в нас повертається субвенція на НПЦ, разом з тими перекидками, які запропоновані, які там, сподіваюсь, ми підтримаємо, все ж таки змінимо ще і підходи.

Ну, все, я вищу фахову, передвищу чіпати не буду. Я думаю, тут буде ще відповідна дискусія, або всі прийняли рішення. Тільки щодо потребує доопрацювання, остання ремарка. Я підтримую, до речі, підхід новий до змін того, як будуть відбуватися олімпіади. Хоча самого підходу немає, але принаймні архітектура нова будується, і це точно нормально.

В мене питання, от в нас є три тут заклади: Кадетський корпус (Харків), Олімпійський фаховий коледж, фізмат ліцей. Чи є сенс – це не про бюджет вже, - чи просто давайте подумаємо, чи є сенс тягнути от окремі такі заклади, є аналогічні заклади, купа аналогічних закладів по країні, чи є їх сенс тягнути окремою строчкою в бюджеті саме Міністерства освіти, чи це нормально, чи це адекватно. Чи, може, знайти, дійсно, ну, іншого засновника, який буде якісно з цим відпрацьовувати. Це не щодо бюджету, це щодо підходів.

Ну, здається, все. Ну, по Школі Супергероїв вже голова комітету висказався. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Або пан Оксен, от там піднята рука у Андрія Сташківа і піднята рука у пані Лесі з Мінфіну. З кого почнемо? І в Дмитра Завгороднього. Конечно, дамо.

Да, Оксен Васильович, будь ласка, тоді ви почнете, а якщо потрібна буде допомога, попросите.

ЛІСОВИЙ О.В. Щодо рекомендацій, які стосуються субвенції НУШ. Так, я згоден, нам треба, по-перше, переглянути цифру дуже уважно по кількості навчання вчителів і по випереджувальному проекту. Переліки і 5-ті, 6-ті, 7-мі – працюємо, готуємось. Відкрити ринок для навчання вчителів – це одна із цілей, яку ми маємо, ми розділяємо цю ідеологію. Було б добре зробити це і ми постараємось це реалізувати.

Держзамовлення, профтехосвіта є коментар?

ЗАВГОРОДНІЙ Д.В. У нас є ряд пропозицій, які відображені були в презентації і які ми не встигли надіслати листом офіційним попередньо. Він зараз у нас на підписі у міністра, я сподіваюся, що ми одразу після закінчення комітету його надішлемо до вас. Будуть письмово також викладені пропозиції, які є в презентації, в тому числі стосовно зміни в процедурі державного замовлення. Але, можливо, це прокоментую окремо для інших членів комітету, які могли не побачити або не почути нашу розмову перед комітетом.

Фактично що ми пропонуємо? Ми пропонуємо поступово відходити від практики державного замовлення у сфері професійної освіти, вона працює, м'яко кажучи, неефективно і нам дуже важко вносити зміни зараз в поточній редакції в перелік професій загальнодержавного значення. Вибачте. З іншого

боку, ми провели багато дискусій з директорами департаментів освіти, з директорами закладів освіти і тими закладами, які отримують державне замовлення, і загалом вирішили, що інвестиція в капітальні видатки в даному випадку набагато більше може допомогти розвитку професій загальнодержавного значення. Тому ми хочемо виділити певну квоту в рамках субвенцій на навчально-практичні центри, яка буде більша, я думаю, в два чи в три рази більша ніж та сума, яку ми хочемо перекинути зараз для початку цього процесу, назвемо його так, transitional, від державного замовлення в підтримку професій загальнодержавного значення через капітальні видатки. Це навіть те, що ми пропонуємо, це навіть не означає, що ми наступного року наберемо нових нуль студентів за професіями загальнодержавного значення. Це передбачає зменшення кількості абітурієнтів з наших стандартних 5 тисяч десь до 2,5 тисяч, залежно від професій, які залишаться, тому що є деякі, які більш дорогі, деякі менш дорогі. Можливо, навіть 3-х тисяч.

Тобто ми приберемо це там, де, наприклад, заклади отримують бюджет на капітальні видатки, субвенції, да, і таким чином ще й заклади не будуть сильно розчаровані, тому що саме вони отримують, наприклад, нові навчально-практичні центри. Тому я думаю, що тут ми можемо за декілька років повністю від цієї практики відійти. При цьому за цей же час інвестувати в центри саме за цими професіями, на які ми хочемо зробити пріоритет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЛІСОВИЙ О.В. Пане Андрію Сташків, так, є коментар у вас.

СТАШКІВ А.Б. Так, дякую. У мене коментар до субвенцій по Новій українській школі. Деякі факти Сергій озвучив і які ви вже прокоментували, Оксене Васильовичу.

По вчителях 7 класів навчання. Тут важливо врахувати, що ми цього року також навчаємо вчителів, які наступного року будуть в 7 класі навчати. Тому кількість вчителів, які фактично викладають у 7 класах, є більшою, але частина з них уже цього року пройде навчання в рамках підвищення кваліфікації 5-х, 6 класів. Такі вчителі, як українська мова, українська література, вони зараз будуть проходити навчання в межах тієї субвенції, яка виділена на Нову українську школу тепер. Але, звичайно, що кількість вчителів буде уточнена при підготовці відповідного проекту постанови Кабінету Міністрів.

Щодо обладнання для пілотних класів, чому, ще раз, пропонуємо це, як би є бачення щодо необхідності оснащення пілотних класів. Ми зараз говоримо про базову школу, і коли ми говорили, оснащували пілотні класи Нової української школи початкової, це були діти, які навчалися постійно в одному кабінеті, і нам достатньо було оновити тільки цей кабінет, в якому навчаються ці учні.

На даний момент ми говоримо про пілот, який в наступному році вже піде у 8 клас і, як ви правильно зауважили, появляться нові в них предмети – це фізика, хімія, і ці діти будуть навчатися в цих кабінетах. Тому пілотні школи повинні також оновлювати і ці кабінети швидше ніж школи ...*(Не чути)* практики Нової української школи. Тому важливо передбачати також і цей напрям субвенцій на Нову українську школу саме для пілотних шкіл.

І щодо третього, щодо того, щоб відкрити ринок. Звичайно, це важливе питання, це дозволить лібералізувати цей ринок послуг. І тут важливо знову ж таки в порядку прописати саме актуальність тих програм, по яких будуть навчати усі суб'єкти підвищення кваліфікації і вчителі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрій.

Пані Леся, я так розумію, ви теж це питання хочете прокоментувати.

ІВАНИЦУК Л.А. Навіть не це, я хотіла сказати щодо залишків освітньої субвенції, теж про субвенцію, яка залишиться в місцевих бюджетах на кінець 23-го року. Ці залишки, якщо вони будуть, вони залишаться в місцевих бюджетах, в проекті закону на 24-й рік немає виключної норми, яка була в попередньому році щодо підняття цих залишків на державний рівень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Лесю, це ми знаємо, бо цю правку подавали саме ми насправді минулого року. Тому питання було, чи подавати нам її і цього року. От яке було питання до Міністерства освіти і науки від Сергія Валерійовича насправді.

ІВАНИЦУК Л.А. Ми аналізуємо залишки освітньої субвенції цього року і з місяця в місяць ми бачимо певний перехідний залишок, він десь коливається від 2,5 мільярда до 3 мільярдів. Але, я думаю, це пов'язано з тим, що терміни заробітної плати просто перенесені на наступний звітний місяць. Тому, я думаю, як таких великих залишків на кінець року навіть і не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. Дякую, пані Леся. Так, шановні колеги народні депутати, я бачу, що ми завершили наше обговорення. Я знову попрошу колег народних депутатів всіх під'єднатися з відео до нашого засідання. Пані Олю бачу. Дамо одну секундочку для під'єднання.

ЗАВГОРОДНІЙ Д.В. Я тоді просто допрокоментую той лист, про який я згадав, оскільки я думав, що Андрій теж доповнить. Тобто там ми що вказуємо? По-перше, ті 100 мільйонів, про які казав Денис, на науку стосовно створення центрів колективного користування обладнанням в закладах вищої освіти. Тобто це такі центри вже існують, вони ефективно працюють, в тому числі в Сумському державному університеті, і ми хочемо цю практику масштабувати. Про це сказав Денис.

Друге питання стосовно освітньої субвенції. В ідеальному, не в ідеальному світі, а в світі, який був би трошки кращий ніж той, який є зараз, все ж таки півтора мільярди додаткових грошей в освітню субвенцію, вони дозволили би не зменшувати оцей понижуючий коефіцієнт, який цього року є 0,9, а наступного року, він буде залежати від громади, в якихось громадах буде 0,9, в якихось 0,8, в залежності від індексу платоспроможності. На мою думку, це така практика вже переходу в...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Дмитре.

Шановні колеги, переходимо тоді до прийняття рішення. Єдине, в мене запитання, а з нами є Національна академія аграрних наук, у мене є коротке запитання? Якщо ні, то шкода, конечно.

КИРИЛЕНКО І.Г. Після того, як вилучили ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще не вилучили, Іван Григорович.

_____. Сергій Віталійович!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

БАНДУРКА О.М. Сергій Віталійович, Національна академія правових наук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, давайте будемо якимось відповідально ставитись до засідання. Я двічі просив стейкхолдерів висловитись, у вас не було бажання. Якщо хочете зараз, колеги, давайте якимось поважати один одного.

БАНДУРКА О.М. Я прошу пробачення, ми, певне, не зовсім зорієнтувалися, бо не включилися. Ми готові дати пояснення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, якщо дозволите, давайте тоді дуже коротко, тому що в нас народні ще депутати, чекаємо голосування. Тому, якщо коротко, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Тоді президент буде академії говорити. Будь ласка.

ЖУРАВЕЛЬ В.А. Вельмишановний Сергію Віталійовичу, Оксену Васильовичу, народні депутати! Національна академія правових наук фінансується за двома програмами. 6581020 "Науково-організаційна діяльність президії Національної академії правових наук України". Штатна чисельність апарату становить 43 одиниці. На сьогодні у нас 126 членів академії, 45 дійсних членів академіків, 83 члени-кореспонденти. Базове

фінансування на 2024 рік, передбачено 22 мільйони 728 тисяч 200, що на 10,8 відсотка більше у порівнянні з 2023 роком. Це збільшення пов'язано головним чином зі збільшенням мінімальної заробітної плати, яка передбачається.

Другою програмою є 6581040 "Наукова і науково-технічна діяльність в сфері законодавства і права". У нас сім науково-дослідних інститутів, три з яких в місті Харкові, чотири в місті Києві. Штатна чисельність працівників наукових – 331 одиниця. Здійснюється дослідження за 36 фундаментальними науковими темами. Здійснено коригування тематики виключно до потреб воєнного стану і тих вимог, які пов'язані із масштабним вторгненням. Загальна сума становить на сьогодні у нас, та, що передбачена в Законі 10000 реєстраційний, 131 мільйон 909,6.

Національна академія правових наук не потребує додаткових коштів, а просить шановних народних депутатів підтримати ті граничні показники, які визначені в проекті Закону 10000.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щиро дякую.

У мене все ж таки питання до Академії аграрних наук, я бачу, що вони підключилися. В мене є просте запитання, ви просите збільшити видатки на збереження природно-заповідного фонду в біосферному заповіднику "Асканія-Нова". Да? Я правильно розумію, що він знаходиться під окупацією?

ЗЕМЛЯНА І.Ф. Можна говорити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ЗЕМЛЯНА І.Ф. Шановний голова комітету, шановні члени депутати! Стосовно заповідника "Асканія-Нова", дійсно, він знаходиться в окупації. Ми щільно працювали з Міністерством фінансів, Департамент заповідної зони, і був узгоджений обсяг фінансування. Але у них практично додаткове, яке ми просимо, фінансування на заповідник "Асканія-Нова", це при відновленні території, і там є будівля, яку потрібно відновити. Все-таки обговорювалося питання про те, що ми працюємо в тому режимі на наступний рік, що буде все-таки деокупація заповідника. ...*(Не чути)* кошти на капітальні видатки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь зрозуміла. Дякую вам щиро.

Шановні колеги народні депутати! Отже, ми послушали всіх наших стейкхолдерів і давайте переходити до прийняття рішення. Шановні колеги, у вас всіх розданий проект рішення, він, в принципі, відповідає всьому тому, про що ми проговорили. Єдине що, я би попросив би колег народних депутатів, якщо не заперечуєте, в пункті 2.4 проекту рішення викреслити 3 пункт, якщо у вас немає заперечень. Це якраз стосується мого щойно заданого питання. Все інше є пропозиція залишити без змін.

Єдине що, хотілося б запитати. Оксен Васильович, скажи, будь ласка, ми проводили виїзне засідання комітету, проводили його на горі Піп Іван. Там є недобудована обсерваторія, яка потребує не таких вже великих видатків для того, щоб її добудувати. Це місце, яке колись побудувала Польща у той час, у 1938 році. Це була потужна обсерваторія, зараз вона відновлюється силами одного університету Івано-Франківського, Прикарпатського нашого університету. Є потреба в дофінансуванні, добудови, власне, і я думаю, що це було б в контексті наших динамічно розвиваючихся відносин з поляками, для того, щоб це був би гарний крок назустріч один одному.

Як ви вважаєте, з якої програми, чи можна буде дофінансувати її з програми фонду розвитку, наприклад, закладів вищої освіти? Чи потрібно для цього якусь окрему програму створювати, я хочу механістично.

КИРИЛЕНКО І.Г. ... *(Не чути)* сусідства в Європейському Союзі. І на такі речі, особливо екологія, особливо такі, що пов'язані з історичними речами, це наполовину історична річ. Так що це була найкраща обсерваторія свого часу в Європі. Тут співфінансування. Якщо ми хоча б 10 відсотків даємо свого, вони можуть давати, можна звернутися до Європейського Союзу і до поляків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, ці розмови вже багато років йдуть з ними і поки що немає жодних подвіжок. Я впевнений, що вони з радістю напакують його науковим обладнання, але це питання добудови самої обсерваторії.

_____. Я, наскільки пам'ятаю, все те, що вони зараз набудували в Прикарпатському, це якраз з польських грошей, якщо я не помиляюсь.

_____. Ні-ні зараз, ті з 18-го року, там дуже багато сусіди дали грошей. Вони навпаки говорять, ми то даємо, можна Україна щось дасть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому питання, чи можемо ми якимось чином врахувати, чи я подам окрему правку по створенню якоїсь окремої програми як народний депутат, не від комітету. Але хотілося б від комітету, тому що ми проводили виїзне засідання і необхідність їх добудови була очевидною для тих, хто був там присутній вживу.

_____. По-перше, так, я знаю про цю обсерваторію, знаю про активність Прикарпатського університету, підтримую ідею саму. Давайте подумаємо все-таки, я не готовий зараз сказати, що можемо з фонду розвитку можемо профінансувати її, але точно давайте пошукаємо можливості ці. Можливо, ви як комітет або як народний депутат подасте правку, це буде... Дайте там одинденний термін, ми опрацюємо...

_____. Ні, це точно можна зробити... Я розумію, а тоді як же обсерваторія?

_____. Можна через Академію наук зробити чи це комунальні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, це власність якраз університету, це не власність Академії наук.

_____. Для цього передбачена саме ця програма з фондом розвитку. Тобто вона передбачена для будівництва захисних споруд, укриттів у закладах вищої освіти, фахової передвищої освіти, в тому числі капітальних ремонтів у випадках пошкоджених, зруйнованих будівель і так далі. Тобто...

_____. Я боюсь, що вартість добудови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ж ми гадаємо, пані Леся, будь ласка, я точно знаю, що ви нам підкажете.

ІВАНИЦУК Л.А. Да, шановні народні депутати. Дивіться, я хочу підтримати колег з Міністерства освіти. Дійсно, в Міністерства освіти є бюджетна програма Фонд розвитку закладів фахової передвищої освіти, де передбачено 500 мільйонів гривень на наступний рік. А також хочу зазначити, що Міністерство освіти по спеціальному фонду державного бюджету за рахунок надходження від лотерей на наступний рік, і навіть у цьому році є кошти передбачені, які теж можна використовувати за капітальними видатками, на наступний рік, здається, 261 мільйон. І в цьому році є доходна частина за рахунок лотерей, які теж можна спрямувати за цим напрямком.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Лесю. Зрозуміло.

Шановні колеги, от в мене більше питань немає. Я так розумію, що ми наше обговорення успішно завершили. В усіх є проект рішення комітету розданий.

Шановні колеги, я ставлю на голосування проект рішення комітету по проекту Закону реєстраційний номер 10000, той, який розданий вам, з урахуванням того, що зараз було проговорено членами комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.І. Воронов – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Шановні колеги, я прошу не відключатися, я думаю, що ми їх дуже швидко пройдемо.

Пункт 3. Про проект Закону реєстраційний номер 9100-д. Мав би виступати автор законопроекту Микита Русланович Потураєв, наш колега. Але через те що його немає, пані Олена Лис, голова підкомітету. Будь ласка, вам слово. Якщо можна, коротко. Знаю, що підкомітет дуже активно попрацював.

Пані Олено, будь ласка.

ЛИС О.Г. Дякую, пане голову.

Вітаю всіх, колеги! На своєму засіданні підкомітет з питань загальної середньої освіти, інклюзивної освіти і освіти на тимчасово окупованих територіях розглянув проект Закону (9100-д) про внесення змін до Закону України про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування щодо врегулювання деяких питань здійснення державної... забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування при закінченні закладів освіти та прийняв рішення рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу з управлінням пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України.

Дякую. Коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено, за ефективність і конструктив.

Шановні колеги, підкомітет дуже активно попрацював над цим законом. Було підкомітетом рекомендовано його пустити за основу. Головним комітетом є Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики. Чи в когось є зауваження, пропозиції, доповнення до проекту рішення? Якщо ні, то прошу проголосувати проект рішення комітету.

Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону 9100-д за результатами розгляду його в першому читанні прийняти його за основу та доручити головному комітету доопрацювати до другого читання з урахуванням пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, направити цей висновок комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Наталія Романівна. Є.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 4. Про доповнення Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій від 01.09.2023 року про затвердження складу робочої групи для підготовки проекту Закону про дошкільну освіту до другого читання. шановні колеги, від народних депутатів України надійшла пропозиція додати трьох людей до складу робочої групи, яка працює над підготовкою до другого читання проекту Закону про дошкільну освіту.

Чи в когось є заперечення, зауваження, застереження, доповнення? Ні.

Тоді прошу підтримати цей проект рішення. Хто – за? Прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, є. Бачу, Ольга Володимирівна. Пані Олена, бачу.

Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Пункт п'ятий порядку денного: про внесення змін до порівняльної таблиці проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо обов'язкових результатів навчання (реєстраційний номер 9046) додаткових пропозицій і поправок народних депутатів України – членів комітету.

Шановні колеги, проаналізувавши разом з юристами проект закону, який ми з вами вже підготували до другого читання і рекомендували Верховній Раді його прийняти в другому читанні, спеціалісти нашого секретаріату спільно з Головним юридичним управлінням знайшли необхідність внести дві абсолютно технічні правки, які жодним чином не впливають на сам текст закону. Ці правки і таблиця правок у вас є.

Чи є в когось заперечення, застереження, пропозиції, зауваження?

Якщо немає, то ставлю на голосування проект рішення комітету. Інформацію голови комітету взяти до відома відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" та, керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, внести дві пропозиції, які вам роздані, до порівняльної таблиці проекту Закону України реєстраційний номер 9046, розглянути і затвердити їх у встановленому порядку. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Хто – за? Прошу проголосувати. Хто утримався? Проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.
Рішення прийнято одногосно.

І до наступного пункту порядку денного. Пункт шостий: про затвердження висновку комітету до проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо обов'язкових результатів навчання (реєстраційний номер 9046).

Шановні колеги, в продовження попереднього питання ставлю на голосування проект рішення. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 9046 за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому. Доповідачем на пленарному засіданні визначити голову комітету.

Хто – за? Прошу проголосувати. Хто – утримався? Проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.
Рішення прийнято одногосно. Дякую, колеги.

І останній пункт порядку денного, пункт 7 – "Різне". Чи є в нас сьогодні "Різне"? Після довгих дискусій по бюджету немає.

Шановні колеги, я вам дякую. В такому разі засідання комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій вважається закритим. Щиро всім дякую. До наступних зустрічей. І дякую всім і кожному, хто доєднався до обговорення. Гарного всім дня.